

BÜRKÜT

Türk Dünyası Dergisi

BÜRKÜT

Journal of Turkish World

www.burkutdergisi.com

Araştırma Makalesi

Makale Geliş Tarihi: 24.04.2026

Makale Kabul Tarihi: 14.05.2026

Yardımcı, H. ve Kılıç, Y. (2026). Kenan Hulûsi Koray'ın İncir Fidanları adlı hikâyesinin anlatım teknikleri açısından incelenmesi. *Bürküt Türk Dünyası Dergisi*, 5(1), 105-118. <http://dx.doi.org/10.56210/burkut82>

KENAN HULÛSİ KORAY'IN İNCİR FİDANLARI ADLI HİKÂYESİNİN ANLATIM TEKNİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Doktora Öğrencisi Hakan YARDİMCİ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi hakan19980808@gmail.com ORCID

Prof. Dr. Yasin KILIÇ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi ykilig@agri.edu.tr ORCID

Öz

Hikâye güçlü ve etkili anlatım türlerinden biridir. Hikâyelerde anlatılanın yanı sıra nasıl anlatıldığı büyük önem arz etmektedir. Hikâyede anlatılan konu, çeşitli teknikler ile biçimlendirilince anlatımın gücünün ve etkisinin arttığı söylenebilir. Bu sebeple anlatım teknikleri, hikâyelerin temel unsurları arasında yer almaktadır. Anlatım teknikleri hikâyecinin amacına, bilgi birikimine ve kabiliyetine göre farklılık gösterebilir. Geçmişten günümüze anlatım teknikleri çeşitlenmekte ve bu tekniklerin sayısı da her geçen gün artmaktadır.

Bu araştırmanın amacı, Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* adlı hikâyesinin anlatım teknikleri açısından incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizine başvurulmuştur. Doküman incelemesi yöntemiyle elde edilen verilerin analizi yapılırken kategorik birleştirme yöntemi kullanılmıştır. Sonuç olarak Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* hikâyesinde anlatma / taahhiye, gösterme / sahneleme, tasvir, konuşma (dış monolog, dış diyalog, iç monolog ve iç diyalog), tahlil / iç çözümleme, şuur akımı / bilinç akışı, leitmotiv, geriye dönüş / flashback tekniklerini kullandığı görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Kenan Hulûsi Koray, İncir Fidanları, hikâye, anlatım teknikleri, doküman incelemesi.

AN ANALYSIS OF THE NARRATIVE TECHNIQUES IN KENAN HULUSI KORAY'S SHORT STORY THE FIG SAPLINGS

Abstract

Narrative is established as one of the most potent and evocative genres of discourse. Beyond the mere subject matter, the “mode of representation”—the *how* of the storytelling—carries profound significance. It can be argued that when the thematic core of a story is synthesized through diverse narrative techniques, its expressive power and aesthetic impact are substantially amplified. Consequently, narrative techniques constitute the fundamental pillars of short stories. These techniques vary contingent upon the author's objective,

Bürküt Türk Dünyası Dergisi, 5(1), 2026, 105-118, TÜRKİYE

erudition, and creative prowess. Throughout the historical trajectory of the genre, narrative methods have undergone significant diversification, with their typologies expanding progressively.

The objective of this research is to analyze Kenan Hulûsi Koray's short story, *İncir Fidanları*, through the lens of narrative techniques. The study employs document analysis, a qualitative research methodology. The data gathered through document review were processed using the categorical aggregation method. Consequently, it is observed that in *İncir Fidanları*, Koray utilizes techniques such as narration / diegesis, dramatization / showing, description, discourse (external monologue, external dialogue, interior monologue, and interior dialogue), internal analysis (psychological portrayal), stream of consciousness, leitmotif, and flashback.

Keywords: Kenan Hulûsi Koray, İncir Fidanları, short story, narrative techniques, document analysis.

Ø. Giriş

Anlatmaya dayalı türler denilince ilk akla gelen türlerden bir tanesi hikâyedir. “Hikâye, tarihin her döneminde veya her toplumun edebiyatlarındaki örneklerinde, öncelikle anlatma fiili üzerine kurulmuş edebî bir formdur” (Çetişli, 2021, s. 21). Hikâye güçlü ve etkili bir anlatım türüdür. Cassirer'in dile getirdiği üzere “Sanat esasen ifade edicidir; ancak biçimlendirici olmadan ifade edici olamaz.” (Cassirer, 1953, s. 181). Özellikle hikâyede anlatılan konu, çeşitli teknikler ile biçimlendirilince anlatımın gücünün ve etkisinin arttığı söylenebilir. Anlatım teknikleri, yazarın duygu, düşünce ve hayal dünyasını okuyucuya aktarmada kullandığı en önemli araçlardan biridir (Karabulut, 2012a). Bir hikâyeye edebî nitelik kazandıran yanını, hikâyeyi hikâye yapan tarafını ancak hikâyede kullanılan anlatım tekniklerine bakarak görebiliriz. Bu sebeple anlatım teknikleri, hikâyelerin temel unsurları arasında yer almaktadır. “Unutulmamalıdır ki edebiyat, bir anlatma sanatıdır. Bu sebeple okuyucu olarak sanatkârdan beklediğimiz, ne anlattığından çok nasıl anlattığıdır” (Çetişli, 2021, s. 112).

Hikâyeci, anlatma ihtiyacını giderirken anlatım tekniklerini kullanma yoluna gider ve bahsetmek istediği konuyu en etkili ve en güçlü biçimde dile getirmeye çalışır. Anlatım teknikleri hikâyecinin amacına, bilgi birikimine ve kabiliyetine göre farklılık gösterebilir. “Olay aktarma, ders verme amacıyla olan yazarların kurguları ile durumu merkeze alan yazarların kurguları birbirinden oldukça farklıdır; tekniğin birinci fonksiyonu bunun inşasıdır” (Demir, 2020, s. 291). Hikâyeci etkili ve güçlü bir şekilde anlatmak istediklerini yalnızca anlatım tekniklerini ustalıkla kullanarak sunabilir. Çetişli'ye göre hikâyeci anlatım tekniklerini ne zaman ki kişisel bir tarzda kullanma başarısı sergilerse ve bu teknikleri sentezleyerek kişisel ve özgün bir metin meydana getirirse işte o zaman eseri hem üslup kazanmış hem de sanat olma mertebesine yükselmiş olur (Çetişli, 2021). Konu ve teknik unsurları ustalıkla biçimlendirilen anlatımın örtülü dizgesel yapısı keskinleştirilir (Ay, 2018; Herman, 2009). Şaban Sağlık, anlatım teknikleri ile konu arasındaki ilişkiyi aşağıdaki ifadeler ile dile getirmektedir:

Hikâye bir “anlatma” meselesidir. “Ne” anlatıldığı değil, “nasıl” anlatıldığıdır asıl olan. Bir hikâyeye değer katan “anlatılan şey” değildir; o “şeyin nasıl anlatıldığı”dır. Dolayısıyla burada altı çizilmesi gereken soru da “nasıl anlatıldığı” sorusudur. Bu kelime (“nasıl” kelimesi) söz konusu olunca da işin içine “teknik” ve “estetik” girmektedir. (Sağlık, 2011, s. 57)

Geçmişten günümüze kadar olan süre zarfında anlatım teknikleri çeşitlenmekte ve bu tekniklerin sayısı da her geçen gün artmaktadır. Bu bağlamda geriye dönüş / flashback, tahlil / iç çözümleme, iç monolog, diyalog, tasvir, anlatma / tahkiye, gösterme / sahneleme, leitmotiv gibi anlatım teknikleri günümüzde sıklıkla kullanılan anlatım tekniklerinden bazılarıdır.

Kenan Hulûsi Koray'ın edebiyat sahnesine çıkışı, 1928 yılında gerçekleşen edebî bir hareket ile olur. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesindeki öğrenciliği sırasında, *Servet-i Fünun* dergisi etrafında toplanan altı arkadaşıyla (Sabri Esat Siyavuşgil, Ziya Osman Saba, Yaşar Nabi Nayır, Muammer Lütfi, Vasfi Mahir Kocatürk, Cevdet Kudret) birlikte “Yedi Meşale” topluluğunu kurar (Akbaş, 2020). 1928-1933 yılları arasında Türk edebiyatına yeni bir soluk getiren Yedi Meşale topluluğunda, düzyazı alanında Kenan Hulûsi Koray (1906-1943) dikkat çekmektedir. Grubun diğer altı üyesi şiir alanında çalışmalarını yürütürken, Kenan Hulûsi'nin düzyazılarıyla dikkat çektiği görülmektedir.

Onun adı, pek çok edebiyat kitabında sadece Yedi Meşale topluluğu üyeleri arasında sayılmakta, hatta bu topluluktan da yalnız bir şairler topluluğu gibi bahsedilmektedir. Oysa Kenan Hulûsi bu topluluğun içinde hikâyeleriyle yer almış, topluluk dağıldıktan sonra da edebî yattan ve özellikle hikâye türünden hiç kopmamıştır. (Güvenç, 2009, s. 14)

Kenan Hulûsi Koray, bu topluluğun şair olmayan tek sanatçısıdır. Yedi Meşale şairleri, şiirlerinde çoğu zaman kişisel konular ağırlıklı şiirler yazmışlardır ve bu şiirlerinde imaj ve sembollerden yararlanarak dış dünyayı bir ressam edasıyla yansıtmaya çalışmışlardır. Kenan Hulûsi de topluluğun diğer isimlerinin şiirde yapmak istediklerini hikâye alanında yapmaya çalışmıştır (Emiroğlu, 2015). Kenan Hulûsi, hikâyelerinde çoğunlukla bireysel konulara ağırlık vermiş ve bunu topluluğun şiir anlayışını yansıtan bir üslup kullanarak yapmıştır. Kayahan Özgül de Kenan Hulûsi'den bahsederken “Şiir hikâyecisi ya da hikâye şairi” ifadelerini kullanmaktadır (Özgül, 2000). Cevdet Kudret Solok ise bu hususta, Kenan Hulûsi'nin düzyazıları ile dikkat çeken biri olarak diğer altı şair arasında yer almasının nedeninin “düzyazılarında şiirsel unsurlara yer vermesi” olduğunu dile getirmektedir (Solok, 1943). Kenan Hulûsi'nin şiirsel ahengi yakalama çabalarını sıklıkla hikâyelerindeki bazı cümleleri tekrar etme, hikâyelerinin bazı kısımlarını şiir mısraları gibi alt alta sıralama yahut cümlelerin geleneksel yapısını bozarak cümleleri yüklemle tamamlamak yerine, “...” işareti ile tamamlamak gibi teknikleri kullandığı görülmektedir (Aliyazıcıoğlu, 2007).

Yedi Meşale topluluğu, *Meşale* dergisinin kapanması üzere dağılmıştır. Derginin kapanmasının ardından, Kenan Hulûsi Koray'ın sanat hayatında yeni bir döneme girmiş olduğu görülmektedir. Topluluğun dağılmasından sonra *Vakit* gazetesinde çalışmaya başlayan Kenan Hulûsi, burada gazetecilik mesleğinin günlük çalışma alışkanlıkları ve prensipleri ile tanışır. Gazetecilik mesleği, ona halk ile bir araya gelme, halkın yaşayış tarzını ve sokak dilini gözlemleme imkânı sağlar (Akbaş, 2020). *Yakın* gazetesi döneminde, toplumcu gerçekçi anlayışın önemli yazarlarından biri olan Sadri Ertem ile yakın ilişkiler kurar, bu yakınlık Kenan Hulûsi'nin sanat anlayışında gözle görülür bir değişim yaratır. Sadri Ertem, toplum için sanat anlayışını savunan, köy gerçekliği, işçi sorunları ve sanayileşme konularını sıklıkla işleyen bir yazardır. Onun sanat anlayışından etkilenen Kenan Hulûsi de Yedi Meşale hareketinin bireyi temele alan ve estetik kaygı güden sanat için sanat anlayışından uzaklaşarak daha sade ve toplumsal meselelere odaklanan bir çizgiye kayar (Akbaş, 2020; Güvenç, 2009).

Yaklaşık on beş yıl, edebiyat sahnesinde yazdığı hikâyeler ile anılan Kenan Hulûsi'nin en önemli özelliklerinden bir tanesi üslubunu anlatım teknikleri ile zenginleştirmesidir. Kenan Hulûsi'nin, toplum için sanat anlayışı çizgisinde devam ettiği dönem içerisinde *Vakit* gazetesinde *Bir Otelde Yedi Kişi* adlı hikâye kitabı yayınlanır. “Kitaptaki hikâyeler 1 Eylül 1940/31 Birinci teşrin 1940 yılları arasında *Vakit* gazetesinde yayınlanmıştır ve yirmi bir adettir” (Aliyazıcıoğlu, 2007, s. 32). Bu kitap içerisinde Kenan Hulûsi'nin son dönem eserleri arasında sayılabilecek ve üslubunu anlatım teknikleri ile zenginleştirmesi açısından da örnek sayılabilecek hikâyelerinden biri olan *İncir Fidanları* dikkat çekmektedir. Kenan Hulûsi'nin *İncir Fidanları* hikâyesinin gerek olay örgüsünün kurgulanması gerekse karakterin ruhsal durumunun yansıtılması açısından zengin anlatım tekniklerine sahip olduğu görülmektedir.

İncir Fidanları adlı hikâyede İmralı Cezaevinde mahkûm olan Murat Muratoğlu'nun hikâyesi anlatılır. Hikâye, Murat Muratoğlu'nun İmralı Cezaevinde senelik olarak yapılan bir toplantıda adaya incir ağaçları dikilmesini teklif etmesiyle başlar. Murat'ın, bu fikri savunma şekli o kadar kuvvetlidir ki hapishane yönetimi ona beş bin fidan ve on iki kişilik bir müfreze verir. Murat'ın incirlere olan bu aşırı isteğinin altında yatan esas sebep, hapse girmesine neden olan olaydır. Köyündeyken bir tepeye tek bir incir fidanı dikmiş, tüm geleceğini ve hayallerini bu fidanla bağdaştırmıştır. Ancak iki kardeşi, Murat'la aralarındaki anlaşmazlıktan ötürü fidanı kesmişlerdir. Murat, en büyük hayalinin yani fidanın yok edilmesine dayanamayıp öfkeli bir anında kardeşlerinden birinin canına kıymış, diğerini yaralamıştır. Bundan ötürü de dokuz sene hapis cezasına çarptırılmıştır. Murat, tahliye edilmesine yirmi bir gün kala büyük bir huzursuzluğa kapılır. Kendi tarlasına dikeceği iki bin fidan için biriktirdiği 540 lirası hazırdır ancak fidanların dikim mevsimini kaçırma korkusu mantığının önüne geçmiştir. Murat buna sabredemez ve sonunda adadan kaçmaya çalışır, ardından da yakalanır. Biriktirdiği tüm paraya el konulur ve cezası da bir buçuk sene uzatılır. Bu süreyi de başka bir kapalı cezaevinde geçirir. Cezası bittikten sonra köyüne dönen Murat, fiziksel olarak çökmüş ve sararmış durumdadır. Onu, köyünde karısı ve o zamana kadar hiç görmediği 9 yaşındaki oğlu karşılar. Murat, kaybettiği ağaçların ve paranın yerini dolduracak gerçek hayatla, yani oğluyla yüzleşir.

İlgili literatür taraması sonucunda Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* adlı hikâyesinin anlatım teknikleri açısından incelenmesi hususunda bir çalışmaya rastlanmadığı görülmüş ve alanyazınındaki bu eksikliğin giderilmesi adına bu çalışmada Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* adlı hikâyesinin anlatım teknikleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

1. Yöntem

1.1. Araştırmanın Deseni

Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* adlı hikâyesinin anlatım teknikleri açısından incelenmesini amaçlayan bu çalışma nitel bir çalışma olarak desenlenmiştir. Nitel araştırmalar, “bir olayın ya da olgunun hangi sıklıkla ortaya çıktığını sorgulamak yerine belli bir etkinliğin niteliği üzerine odaklanır” (Büyüköztürk vd., 2016, s. 244). Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* adlı hikâyesinin anlatım teknikleri açısından incelenmeye çalışıldığı bu çalışmada doküman analizi, veri toplama yöntemi olarak uygun görülmüştür. “Doküman analizi, araştırma verilerinin birincil kaynağı olarak çeşitli dokümanların toplanması, gözden geçirilmesi, sorgulanması ve analizi olarak tanımlanabilen bilimsel bir araştırma yöntemidir” (Sak vd., 2021, s. 227).

1.2. İnceleme Nesnesi

Bu çalışmada Kenan Hulûsi Koray'ın "Bir Otelde Yedi Kişi" adlı hikâye kitabında yer alan *İncir Fidanları* hikâyesi (Koray, 2020, s. 7-14) incelenmiştir. Hikâye anlatım tekniklerinin tespiti için referans olarak *Metin Tahlillerine Giriş / 2: Hikâye, Roman, Tiyatro* adlı kitap (Çetişli, 2021) kullanılmıştır. Bununla beraber ilgili literatür taranarak anlatım tekniklerine dair veriler elde edilerek araştırmanın içeriği kapsamına alınmıştır.

1.3. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Analizi

Araştırmada Kenan Hulûsi Koray'ın "Bir Otelde Yedi Kişi" adlı hikâye kitabında yer alan *İncir Fidanları* hikâyesi anlatım teknikleri bakımından incelenmiştir. Anlatım tekniklerinin tespit edilmesinde *Metin Tahlillerine Giriş / 2: Hikâye, Roman, Tiyatro* adlı kitap referans olarak kullanılmıştır. Bununla beraber ilgili literatürün taranmasıyla anlatım tekniklerine dair veriler elde edilmiştir.

Bu çalışmada ilgili inceleme nesnesi ve literatür taraması esnasında elde edilen verilerden hareketle verilerin toplanmasında doküman incelemesinin kullanılması uygun görülmüştür. Doküman incelemesi yöntemiyle elde edilen verilerin analizi yapılırken kategorik birleştirme yöntemi kullanılmıştır. "Kategorik birleştirmede veriler kodlanır ve anlamların çıkacağı örnekler toplanır" (Büyüköztürk vd., 2016, s. 263).

Verilerin toplanması ve analizi sonucunda elde edilen bulgular ayrı ayrı başlıklar hâlinde örneklendirilerek sunulmuştur.

2. Bulgular

"Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* Adlı Hikâyesinin Anlatım Teknikleri Açısından İncelenmesi" isimli çalışmada söz konusu hikâye anlatım teknikleri açısından değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda hikâyede çeşitli anlatım teknikleri kullanıldığı tespit edilmiştir. Hikâyede kullanılan anlatım teknikleri ayrı ayrı başlıklar hâlinde açıklanmış ve örneklendirilmiştir.

2.1. Anlatma / Tahkiye

Sanat, esas itibarıyla bir dışavurum, bir anlatım faaliyetidir. Anlatma, geçmişten günümüze uzanan süreçte dil ve edebiyat alanında en sık karşılaşılan faaliyetlerden bir tanesidir. "Edebî eserde, anlatma en önemli ifade tarzıdır. Bir eseri edebî kılan yönü, onun büyük oranda anlatma tarzı temelinde şekillenmiş olmasıdır" (Memiş Baytimur, 2021, s. 529). "Anlatma / tahkiye, anlatıcının birtakım olayları ve bu olaylar çevresindeki insanları, belli bir mekân ve zaman çerçevesinde okuyucuya nakletmesidir" (Çetişli, 2021, s. 117).

İmrâlı Cezaevi 'nin senelik toplantısında adaya incir ağaçları dikilmesini teklif eden Murat Muratoğlu bir hafta sonra hemen işe başladı. Senede 120 bin kilo soğan, 15 bin kilo bakla, 80 bin kavun bir o kadar karpuz, buğday ve mısır veren adada incir fidanı niçin yetiştirilmesin?.. Murat Muratoğlu bu fikri o kadar hararetle müdafaa etmişti ki kılıç balığına çıkacak mahkûmlar için ağ parası, kanca ve yedek kısımlar bulamayan idare bir hafta sonra Muratoğlu'nun emrine beş bin incir fidanı vermişti. (Koray, 2020, s. 7)

Anlatma tekniği ile başlanan *İncir Fidanları*, hikâyedeki kahramanın, hangi zaman, mekân ve durumda olduğunu ortaya koymaktadır. Yukarıdaki alıntıda, anlatma tekniği kullanılarak İmrâlı Cezaevinde mahkûm olan Murat Muratoğlu'nun adaya incir fidanları dikmeyi teklif etmesi ve bu teklifini coşkun bir biçimde savunmasını ele alınmaktadır. Murat'ın incir fidanı dikmeye olan isteği okuyucunun dikkatine sunulmaktadır.

Hikâye edici metinlerde anlatıcı, anlatma faaliyetinin yadsınamaz ve vazgeçilmez bir unsurudur. Anlatma faaliyeti, anlatıcının zihninde ve onun çevresinde şekillenmektedir. “Anlatıcı, bir taraftan anlatılanla okuyucu / dinleyici arasına girerken diğer taraftan anlattıklarını kendi imkân, zevk ve tercihleri ile sınırlar” (Çetişli, 2021, s. 117). Bundan ötürü anlatıcı, anlatımın oluşturulmasında önemli bir yere sahiptir. Anlatma tekniğinin ustalıklarla anlatıya uygulanması durumunda, anlatıcının okuyucu üstündeki etkisi kırılacak, anlatı daha objektif bir bakış ve daha doğal bir nitelik kazanacaktır.

Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* hikâyesinde anlatıcı üçüncü tekil şahıstır. Ancak anlatıcı sadece olayları dışarıdan gözlemlemekle kalmaz; Murat Muratoğlu'nun aklından geçenleri, duygularını, korkularını ve geçmişte yaşadıklarını detaylı bir biçimde bilmektedir. Bu da hâkim bakış açılı üçüncü tekil anlatıcıya işaret etmektedir. “Hâkim bakış açılı üçüncü tekil anlatıcı, hikâye ve romanın itibarî dünyasının kesin hâkimi hatta tanrısı durumundadır” (Çetişli, 2021, s. 106):

- “*Birdenbire, dikilmiş beş bin fidan gözlerinin önüne geldi. Fidanlar bir saniye içinde büyüdüler; koca birer ağaç, bir kuş gagasıyla yaralanmış, birer kadın ağzı gibi tatlı ve incirlerle dolu birer ağaç oluverdiler*” (Koray, 2020, s. 8).
- “*Murat Muratoğlu'nun en fazla düşündüğü şu oluyordu: Müfrezeye yorgunluğunu hissettirmemek*” (Koray, 2020, s. 8).
- “*Kendi kendisine ‘Çukurları bir haftada kazmalıyız!’ diyordu. ‘Ondan ötesi kolay! On gün sonra burası tanınmayacak!’*” (Koray, 2020, s. 8).
- “*Belki de onu dikerken ihtiyarlığını düşünmüştü*” (Koray, 2020, s. 9).
- “*O gün Muratoğlu'nun elinden nasılsa bir kaza çıktı işte... Kardeşlerinin ikisini de çarkta kıstırdı. Büyüğünü öldürdü, küçüğünü kaçarken yaralandı*” (Koray, 2020, s. 10).
- “*Murat o gece uyumadı. Şimdiye kadar serbest bırakılacağı dakikayı âdeta hiç aklına getirmemişti*” (Koray, 2020, s. 11).
- “*İçi içine sığmıyor, eksilen günleri her gün birer birer hesaplayarak düşünüyordu.*” (Koray, 2020, s. 12).
- “*Şüphesiz kendi tarlasına ekeceği fidanları düşünüyordu.*” (Koray, 2020, s. 12).

Hikâyede varlığı açıkça belli olan anlatıcı, metin içerisinde araya girmekte ve anlatımın yönünü değiştirmek adına âdeta okuyucuya hitap etmektedir:

- “*Uzatmayalım, Murat Muratoğlu'na beş bin incir fidanıyla beraber bir de yardımcı bir müfrezeye verdiler*” (Koray, 2020, s. 7).

2.2. Gösterme / Sahneleme

Gösterme / sahneleme, genel itibarıyla göstermeye bağlı türlere has bir sanattır. Gösterme / sahneleme, anlatının görme duyusuna hitabı ile vuku bulmaktadır. Edebî metinlerde gösterme / sahneleme ise yazarın dili ustalıklarla kullanması ile okuyucuya âdeta okuduklarını dramatize ettirmesidir. Gösterme / sahneleme tekniği; “anlatıcının olayı, anlatması değil, -adı üstünde- olayın, hareketin, tavrın, durumun dil vasıtasıyla gösterilmesi; okuyucunun gözü önünde tecessüm ettirilmesidir” (Çetişli, 2021, s. 121). Yazarlar, gösterme / sahneleme tekniği vasıtasıyla “gerçeklik ve inandırıcılık duygusunun güçlendirilmesi, anlatımın doğallığa kavuşturulması ve monotonluktan kurtarılması, okurun kurgusal dünyayla daha fazla özdeşleşebilmesi” gibi hedeflerini gerçekleştirmektedirler (Arı, 2008, s. 92).

Kenan Hulûsi Koray’ın *İncir Fidanları* hikâyesinde ise gösterme / sahneleme tekniği ile Murat Muratoğlu’nun ilk fidanı dikme sahnesindeki heyecanı ve itinası, okurun kurgusal dünyayla daha fazla özdeşleşebilmesi adına anlatılmaktan ziyade okuyucuya adeta gösterilmektedir.

- “İlk çukura ilk fidanı Murat Muratoğlu bıraktı. Sıcak bir toprak ... Onu görenler âdeta bir kadını toprağa ekiyor zannederlerdi. Yani bir çocuk yapacak gibi heyecanlı, titiz ve asabiydi. İlk fidan ... Başını kaldırdı, etrafındakilerin gözbebeklerini aradı ve belki de onları görmedi. Birdenbire, dikilmiş beş bin fidan gözlerinin önüne geldi. Fidanlar bir saniye içinde büyüdüler; koca birer ağaç, bir kuş gagasıyla yaralanmış, birer kadın ağzı gibi tatlı ve incirlerle dolu birer ağaç oluverdiler” (Koray, 2020, s. 8).

2.3. Tasvir

Hikâye, basit bir şekilde ifade edilmek istenirse, bir olayı veya durumu; kişiler, mekân ve zaman göstererek anlatan edebî türdür. Tasvir, anlatmaya dayalı edebî türlerde sıklıkla kullanılan anlatım tekniklerinden bir tanesidir. “Tasvir, eşyâyı görünür hâle koyma sanatıdır” (Özön, 1985, s. 113). “Tasvir; insan, tabiat, eşya veya mekânın kelimelerle resmedilmesi; âdeta görünür hâle getirilmesi; okuyucunun gözü önünde tecessüm ettirilmesidir” (Çetişli, 2021, s. 123). Anlaşıldığı üzere tasvir, yazarın hikâye unsurlarını âdeta resmederek okuyucuya unsurun dikkat çekici bir biçimde sağlayan bir sanattır.

Kenan Hulûsi Koray’ın *İncir Fidanları* hikâyesinde ise tasvir tekniği kişi, tabiat ve mekân unsurlarında kendini göstermektedir. Bu tasvirler bahsi geçen unsurların hikâyedeki gerek fiziksel gerekse ruhsal durumunu yansıtmaktadır.

Murat Muratoğlu’nun fiziksel betimlemeleri kişisel tasvir olarak karşımıza çıkmaktadır ve onun ruhsal durumunun fiziksel durumuna yansımalarını, ruhsal durumu ile beraber fiziksel çöküşünü de görünür kılmaktadır:

- “Murat’ın kendisi de bir fidan gibi incedi” (Koray, 2020, s. 7).
- “Bir yaprak üzerindeki damarlar gibi de gür ve taze bıyıkları vardı” (Koray, 2020, s. 7).
- “Yalnız gözleri yeşil ve bir çini kadar aydınlıktı” (Koray, 2020, s. 7).
- “Bir buçuk sene sonra Murat Muratoğlu’nu köyde karısı karşıladı. Bir saman çöpü gibi onu sapsarı buldu” (Koray, 2020, s. 14).

İmralı Adası, İmralı'nın toprağı ve denizi, fidanların güneş ışığı altında renk değiştirmelerinin betimlenmesi de tabiat ve mekân tasviri olarak içerisinde hapishane barındıran bir adanın ruhunu karamsar bir biçimde yansıtmaktadır:

- “Güneş onların üzerine vuruyor ve karşıda Bozburun tepeleri denizin ötesinde mavi bir sisle kaplı duruyordu” (Koray, 2020, s. 8).
- “Toprak sertti. Bel işlemiyordu. Üstelik kaya parçalarını kırmak, kızıl toprağı sulamak icap ediyordu.” (Koray, 2020, s. 8).
- “Güneş vakit vakit onları ne tuhaf gösteriyordu? Muratoğlu denizi hiç sevmediği hâlde onların renklerini denize benzetirdi. Onlar da tıpkı bir deniz gibi, uçsuz bucaksız bir deniz gibi sabah ve akşam güneşle yer değiştiriyorlardı” (Koray, 2020, s. 11).

2.4. Konuşma

Konuşma, insanoğlunun kendini en doğal biçimde ifade etme şeklidir. Çünkü insan; duygu, düşünce, istek vb. hallerini bu yolla ifade etmektedir. Konuşma aynı zamanda edebî nitelik taşıyan eserlerde de sıklıkla kullanılan bir anlatım tekniğidir. “Konuşma çok büyük ölçüde ‘diyalog’ hâlinde gerçekleşir. Diyalog; en az iki insan arasında cereyan eden karşılıklı konuşmadır. Eğer konuşma eylemi, bir kişi tarafından, tek taraflı ve uzun bir biçimde yapılıyorsa ‘monolog’ ortaya çıkar” (Çetişli, 2021, s. 125). Konuşma tekniği; yazarın okuyucu ile anlatı arasından çekilmesi, okuyucunun anlatıdaki kahramanlarla baş başa kalması ve olaya dâhil olması bakımından önemlidir. Çünkü “kahramanları kendi ağızlarından tanıma imkânı vermesiyle gerçeklik duygusunu artırır” (Çetişli, 2021, s. 126). Konuşma tekniği kendi içerisinde dış diyalog, dış monolog, iç diyalog ve iç monolog olmak üzere dörde ayrılır.

2.4.1. Dış Diyalog

Dış diyalog, “iki veya daha fazla insanın karşılıklı ve sesli bir biçimde konuşmalarıdır” (Çetişli, 2021, s. 126). Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* hikâyesinde ise dış diyalog tekniği, hikâyeye canlılık katmakta ve karakterlerin sosyal ilişkilerini ortaya koymaktadır:

- “- Benim, derdi, bir fidanım vardı? Bir incir fidanım ...
- Canım, derlerdi, şu senin incir fidanı hikâyesi tuhaf şey doğrusu...” (Koray, 2020, s. 9).
- “- Murat Muratoğlu, sakın ha ... diye arkasından sesler duyuldu.
- Murat, unutma senin kardeşlerin onlar!” (Koray, 2020, s. 10).
- “- Ya ötesi Muratoğlu, çarkta nasıl yakaladılar sonra seni”?...
- Ötesi hiç . . . Karım geldi. Çarkın kapısını kapadı. Ağlıyordu. Ama kesilmiş bir incir fidanından başka benim gözümde hiçbir şey yoktu ki ... Sonra yavaş yavaş yanıma geldi. “Murat,” dedi, “dışarıda hayvanı hazırladım. Eğer istersen... “ “Hayır,” dedim, “burada jandarmaları bekleyeceğiz! “ Sonra... Sonra jandarmalar geldi işte ... Hepsi bu kadar arkadaşlar... Şimdi işbaşı. Geceye altı saat var daha ... Yirmi çukur istiyorum hepinizden ...” (Koray, 2020, s. 10).
- “- Fidanları diker dikmez gelirim!
- Yirmi dört saat içinde her şey anlaşılır!
- Haklısın, dediler. Mevsim geçecek olursa fidanlar tutmayabilir!

- - *Sandalı Meteburnu'na bırakınız, dedi. Gece yarısına kadar her şeyi hazırlamanız lazım!*" (Koray, 2020, s. 12-13).
- - *"Murat, dedi, kendine gel! Unutma ki şimdi bir çocuğumuz da var! Bir fidanımız! - Evet, dedi, bizim fidanımız!"* (Koray, 2020, s. 14).

2.4.2. Dış Monolog

Dış monolog, "bir kişinin karşısındaki insana veya insanlara konuşma fırsatı vermeden tek taraflı ve uzun bir biçimde konuşmasıdır" (Çetişli, 2021, s. 127). Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* hikâyesinde ise dış monolog tekniğinin Murat Muratoğlu karakterine psikolojik derinlik kazandırmak için kullanıldığı görülmektedir:

- - *"Şaka değil, dedi. Beş bin fidan arkadaşlar! İki hafta içinde onları dikmiş olmalıyız. Eğer içinizde benimle çalışmak istemeyen biri varsa? Ha? Tamam! Demek ki yok! Şu hâlde... Hemen işe başlayabiliriz..."* (Koray, 2020, s. 7).
- - *"Arkadaşlar, dedi, beş bin fidanımız var... Çukurları hemen hazırlamalıyız!"* (Koray, 2020, s. 8).

2.4.3. İç Diyalog

İç diyalog, "bir kişinin kendi kendine veya sanki karşısında biri varmış gibi sessiz bir biçimde içinden konuşmasıdır" (Çetişli, 2021, s. 128). Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* hikâyesinde ise iç diyalog tekniğinin Murat Muratoğlu'nun zihninden geçenleri ve zihnindeki çatışmaları doğrudan okuyucuya aktarmak için kullanıldığı görülmektedir:

- - *"Daha dün bir buçuk sene diyordun Muratoğlu! Ya şimdi! Serbest bırakılmak için tam kırk beş gün var işte... Kırk beş gün. Ne kadar az değil mi Murat Muratoğlu? ... Üstelik paraların ... 540 liran..."* (Koray, 2020, s. 11).

2.4.4. İç Monolog

İç monolog, "kahramanın sanki karşısında biri varmış gibi kendi kendisine ve sessiz bir biçimde uzun ve tek taraflı olarak konuşmasıdır" (Çetişli, 2021, s. 128). İç monologda zihnin serbest bir biçimde ve aktif bir şekilde çalışması dikkat çeker (Bowling, 1965). Dolayısıyla iç monolog tekniğinde dil, konuşma diline yakın bir şekil alır. Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* hikâyesinde ise iç diyalog tekniğinin, yazarın becerisi ile düzenlenmiş ve mantıksal bütünlükten beslenen cümleler ile Murat Muratoğlu'nun duygularını, düşüncelerini ve psikolojik durumunu; karakterin iç sesiyle okuru baş başa bırakmak için kullanıldığı görülmektedir:

- - *"Kendi kendine 'Çukurları bir haftada kazmalıyız!' diyordu. 'Ondan ötesi kolay' On gün sonra burası tanınmayacak!"* (Koray, 2020, s. 8).
- - *"Belki de kendi kendine 'Mahsus yapıyorlar!' diye düşünüyordu. 'İkisi de birlik onların! Beni rahat bırakmak istemiyorlar!'"* (Koray, 2020, s. 10).
- - *"405 + 135?.. " diyordu. "540 lira..."* (Koray, 2020, s. 11).
- - *"Bir gün!.."* (s. 11).
- - *"Bir gün, kendi kendine 'Daha üç buçuk hafta var,' dedi... 'Tam yirmi beş gün'"* (Koray, 2020, s. 12).

- “‘Gitmeliyim!’ diye konuştu, kendi kendine ve öyle hissediyordu ki eğer hemen gitmeyecek olursa fidanlar tutmayacak” (Koray, 2020, s. 12).
- “‘Benim de olacak!’ dedi. ‘İki bin fidan ...’” (Koray, 2020, s. 13).
- “Muratoğlu terleyen alnını sildi, ‘İki bin fidan,’ dedi, ‘bana iki bin filan lazım.’” (Koray, 2020, s. 13).

2.5. Tahlil / İç Çözümleme

Anlatmaya dayalı metinlerde sıklıkla görülen anlatım tekniklerinden bir tanesi de tahlil / iç çözümlerdir. Tahlil / iç çözümler; “olay örgüsünde yer alan kahramanların iç dünyalarının (duyguları, psikolojileri, ruh dünyaları) anlatıcı tarafından bütün derinliği ve çıplaklığı ile irdelenip gün yüzüne çıkarılmasıdır” (Çetişli, 2021, s. 128). Bu tekniği kullanırken yazar; kahramanların iç dünyasını, “genellikle karakterin dilini özetleyen, yorumlayan ve dil bilgisel açıdan düzelterek” (Jahn, 2015, s. 125) yansıtır.

Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* hikâyesinde tahlil / iç çözümler tekniğinin Murat Muratoğlu'nun psikolojik durumunu ortaya koyduğu ve Murat'ın ruhsal çöküşünü ayrıntılı biçimde verdiği görülmektedir:

- “Murat o gece uyumadı. Şimdiye kadar serbest bırakılacağı dakikayı âdeta hiç aklına getirmemişti.” (Koray, 2020, s. 11).
- “İçine sığınyor, eksilen günleri her gün birer birer hesaplayarak düşünüyordu: Kırk dört gün ... Kırk üç ... Kırk iki ... Sonra bir gün, birdenbire günleri o kadar kendisinden uzak hissetti ki âdeta serbest kalacağı güne ellerini uzatırken günlerin çekilen bir lastik gibi uzadığını duydu. Saatler sanki yerinde sayıyordu ve Murat Muratoğlu, bir gün hiç çalışmadı. Yahut çalışır gibi gözüktü. Gece yatağına bitkin uzandı.” (Koray, 2020, s. 12).
- “Bir dakika geldi ki buna tahammül edemeyeceğini anladı. Bir el yakasından çekmiş âdeta götürüyor, dışarı çıkarıp serbest bırakıyordu. Bir el! Birdenbire bu elin bir ağaç dalı olduğunu hissetti. Başının üzerinde yeşil yapraklar kımlıdadı. Küçük böceklerin gezdiği yeşil yapraklar. ‘Gitmeliyim!’ diye konuştu, kendi kendine ve öyle hissediyordu ki eğer hemen gitmeyecek olursa fidanlar tutmayacak.” (Koray, 2020, s. 12).

2.6. Şuur Akımı / Bilinç Akışı

Şuur akımı / bilinç akışı tekniğinde; “kahramanın kafasından geçenler düzensiz bir şekilde, çağrışımlarla, zıplamalarla farklı yönere gider. Burada, roman karakterlerinin anlattıklarının çoğunda geçmişle şimdiki zaman, gerçekle hayal, kendi iç hesaplaşmaları ön plandadır. Bu teknikte dil bilgisinde sapmalar, duygu ve düşüncelerdeki karmaşıklık dikkati çeker” (Karabulut, 2012b, s. 1378). Bilinç akışının amacı, “kahramanın iç dünyasını, psikolojik durumunu bütün çıplaklığı ile aracısız bir biçimde okuyucuya aktarmaktır” (Çetişli, 2021, s. 130).

Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* hikâyesinde şuur akımı / bilinç akışı tekniğinin Murat Muratoğlu'nun kafasının içini doğrudan ortaya koyduğu ve -özellikle- Murat'ın parasını hesapladığı bölümde yaptığı yalnızca bir hesap işi değil, kahramanın o anki gerçekliğinin bütününü bu rakamlara indirgendini gösteren, bilincinin doğrudan yansıması olduğu görülmektedir:

- “Zaten bütün ümidi bu paralardaydı. Şimdiye kadar sandıkta 405 lirası birikmişti. Bir buçuk senede 135 lira daha... 405 + 135 = 540... Sigara paketinin arkasına yazdığı rakamlar üzerinde durarak, bir kurşun kalemiyle bastırıp hakikatlerini daha iyi öğrenebilmek için yazıyor: ‘405 + 135?..’ diyordu. ‘540 lira...’ Bu parayla iki bin fidan alabilir ve öküzlerin birini yenilerdi” (Koray, 2020, s. 11).

2.7. Leitmotiv

Leitmotiv, “herhangi bir tavır, hareket veya sözün eserde çeşitli vesilelerle birçok kez tekrar edilmesidir” (Çetişli, 2021, s. 134). “Edebî eserlerde çokluk bazı motiflerin terkibiyle oluşur” (Karataş, 2004, s. 295). Yazarların leitmotiv tekniğini kullanarak içeriğin, ana temanın devamlı olmasını sağlamayı amaçladıkları ifade edilebilir. Leitmotiv karşımıza kahramanın kullandığı bir söz yahut bir davranış olarak karşımıza çıkıyorsa, bu, söz ya da davranış o kahramanın dikkat çekici bir yönünü ortaya koyduğu söylenebilir. Bunun yanı sıra Leitmotiv, anlatıya estetik ve orantılı bir anlam kazandırmaktadır (Çetişli, 2021).

Kenan Hulûsi Koray’ın *İncir Fidanları* hikâyesinde leitmotiv tekniğinin “beş bin fidan” sözünün tekrarı ile Murat Muratoğlu’nun zihninin incir fidanına karşı nasıl bir saplantı içerisinde hapsedildiğini okuyucuya hissettirdiği ve kahramanın incir fidanı takıntısını metnin temposuna dönüştürdüğü görülmektedir:

- “- Şaka değil, dedi. Beş bin fidan arkadaşlar!” (Koray, 2020, s. 7).
- “Birdenbire, dikilmiş beş bin fidan gözlerinin önüne geldi” (Koray, 2020, s. 8).
- “- Arkadaşlar, dedi, beş bin fidanımız var... Çukurları hemen hazırlamalıyız!” (Koray, 2020, s. 8).
- “Fidanlar on dört gün sonra dikildi. Üç sene sonra da büyüdüler... Beş bin fidan” (Koray, 2020, s. 10).
- “Beş bin fidan! Hepsi de kendisinin yetiştirdiği fidanlar...” (Koray, 2020, s. 13).

2.8. Geriye Dönüş / Flashback

Geriye dönüş / flashback tekniği, “olayı içinde bulunduğu şimdiki zamandan alıp karakterin geçmişine ya da olayın meydana geldiği zamana” (Kolcu, 2011, s. 47) götürür. Dolayısı ile şimdiki zaman ve geçmiş zaman bir bütün hâlinde kullanılmadan iyi bir anlatı oluşturulması kolay değildir. Bu anlatım tekniğinin en belirgin özelliğinin kronolojik akıştan okuyucuyu çıkarıp anlatıyı dikkat çekici kılmak olduğu söylenebilir.

Kenan Hulûsi Koray’ın *İncir Fidanları* hikâyesinde kırılma noktası âdeta geriye dönüş / flashback tekniğidir. Geriye dönüş / flashback tekniği kullanılarak, Murat’ın hapse girme sebebi ve incir fidanlarına niçin bu kadar tutkulu olduğu, kronolojik akışın dışına çıkılarak geçmişteki bir olayın anlatılmasıyla açıklandığı görülmektedir:

- “Murat Muratoğlu’nun hakikaten bir fidanı vardı. Bir incir fidanı. Daldan ibaret bir fidan. Onu yepyeni dikmişti ve bir tepe üzerine dikmişti... Fidanı diktiği günler henüz yeni evlenmişti. Belki de dallar kadar çocukları olacaktı?” (Koray, 2020, s. 11).
- “Fakat işler hiç de düşündüğü gibi çıkmadı. Muratoğlu’nun gerçi bir fidanı vardı. Fakat iki de kardeşi vardı. Birisi kendisinden büyük, öteki iki yaş küçüktü” (Koray, 2020, s. 11).

- “Murat, bu orta yaşıyla ikisinin arasında kendisini vakit vakit tuhaf buluyor, daha doğrusu bir yol ortasında gibi kardeşleri onu yalnız bırakıyorlar, üstelik yaptıklarını da bozuyorlardı. Nitekim bir sabah tepeye çıktığı zaman fidanın yerinde yeller estiğini gördü. Hayır, kökünden sökülüp çıkarılmamıştı. Yarıyı bıçakla uçurulmuştu... Ayaklarıyla toprağa şöyle bir dokundu yahut fidanı itti ve küfrettiği işitildi. Sadece, o dakikaya kadar yerinde hareketsiz durduğu görülen Murat geriye birdenbire döndüğü zaman hızlı hızlı koştuğu görüldü. Çarka giriyordu.” (Koray, 2020, s. 11-12).
- “O gün Muratoğlu'nun elinden nasılsa bir kaza çıktı işte... Kardeşlerinden ikisini de çarkta kıstırdı. Büyüğünü öldürdü, küçüğünü kaçarken yaralandı.” (Koray, 2020, s. 12).

Sonuç ve Öneriler

Anlatının temel taşları arasında olay, kahramanlar, mekân ve yer büyük bir öneme sahiptir. Bu temel taşların bir araya gelerek kurgusal bir evren oluşturmasında ve yazarın anlatma ihtiyacını karşılamaında, anlatma teknikleri büyük önem arz eder. Yazarın anlatım tarzına, anlatmayı seçtiği konuya göre farklılık gösteren anlatım teknikleri, geçmişten günümüze kadar olan süre zarfında çeşitlenmektedir ve her geçen gün bu tekniklerin sayısı artmaktadır.

Kenan Hulûsi Koray, yazdığı hikâyeler ile Türk edebiyatının önemli yazarlarından bir tanesidir. Hikâye yazarlığının yanı sıra, hikâyenin teknik tarafıyla da ilgilenen, belli bir tarza bağlı kalmayıp kendisini yenileyen bir anlayış içerisinde olan Kenan Hulûsi Koray, yazdığı hikâyelere sağlam bir altyapı oluşturmaya çalışmıştır.

1940 yılları arasında *Vakit* gazetesinde yayınlanan “Bir Otelde Yedi Kişi” adlı hikâye kitabında bulunun yirmi bir adet hikâyeden bir tanesi olan *İncir Fidanları* hikâyesi Kenan Hulûsi Koray'ın son dönem eserlerinden biridir. Kenan Hulûsi Koray'ın *İncir Fidanları* hikâyesinde anlatma / tahkiye, gösterme / sahneleme, tasvir, konuşma (dış monolog, dış diyalog, iç monolog ve iç diyalog), tahlil / iç çözümleme, şuur akımı / bilinç akışı, leitmotiv, geriye dönüş / flashback tekniklerini kullandığı görülmektedir. Tahkiye / anlatma, gösterme / sahneleme, tasvir ve dış diyalog teknikleri anlatmaya bağlı metinlerde sıklıkla kullanılan, anlatı açısından önem taşıyan tekniklerdir.

İç monolog, iç diyalog, tahlil / çözümleme, şuur akımı / bilinç akışı gibi teknikler psikolojik derinliğe sahip bireylerin iç dünyalarının gün yüzüne çıkarılmasını sağlayan tekniklerdir. *İncir Fidanları* gibi psikolojik analizlerin sıklıkla yapıldığı, kahramanın iç dünyası ile bütünleştiği bir hikâyede bahsi geçen anlatım teknikleri yazar tarafından ustalıkla kullanıldığı ve anlatım tekniklerinin sanatsal bağlamıyla birlikte anlatının süreğenliğini sağlayan temel unsurlardan biri olduğu görülmüştür.

Araştırmanın bulgularından hareketle aşağıdaki önerilere yer verilebilir:

1. Kenan Hulûsi Koray'ın hikâyeleri ve anlatım teknikleri üzerine çalışma yapılırken anlatım tekniklerinin sanatsal bağlamıyla birlikte anlatının süreğenliğini sağlayan temel unsurlardan bir tanesi olduğuna dikkat edilmelidir.
2. Kenan Hulûsi Koray'ın hikâyeleri ve anlatım teknikleri üzerine çalışma yapılırken yazarın hikâyelerini belli bir tarza bağlı kalmayıp hayatının çeşitli evrelerinde farklı anlatım tarzları benimseyerek oluşturduğu unutulmamalıdır.
3. Kenan Hulûsi Koray'ın hikâyeleri ve anlatım teknikleri üzerine çalışma yapılırken yazarın hikâyelerinde anlatım, kahramanlar ve psikoloji bir bütün olarak ele alınmalıdır.

Beyanlar

Yazarın Katkıları: Birinci yazar %60, ikinci yazar %40 katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması Açıklaması: Yazarlar arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Telif Hakkı Beyanı: CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Destekleyen Kuruluşlar: Çalışmada destekleyen kuruluşlar bulunmamaktadır.

Etik Onay ve Katılımcı Onayı: Çalışma etik onay ve katılımcı onayı gerektirmemektedir.

İntihal Beyanı: Bu makale intihal programıyla taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.

YZ Araçlarının Kullanımı: Yazarlar, bu makalenin oluşturulmasında Yapay Zekâ (YZ) araçlarını kullanmadığını beyan etmektedir.

Kaynaklar

- Akbaş, O. (2020). *Kenan Hulûsi Koray'ın hayatı ve eserleri üzerine bir inceleme*. [Doktora Tezi]. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
- Aliyazıcıoğlu, H. (2007). *Kenan Hulûsi Koray'ın edebî kişiliği ve hikâyelerinin incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Arı, Z. (2008). *Ferit Edgü'nün öykü ve romanlarında anlatım teknikleri*. [Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Ay, İ. (2018). Yaşar Kemal'in "Sarı Sıcak" adlı hikâyesinde metnin iç işleyişinde bir gösterge birimi olarak leitmotiv tekniği. *Route Educational and Social Science Journal*, 5(10), 1052-1060.
- Bowling, L. E. (1965). "Bilinç akımı tekniği nedir?". *Yeni Dergi*, 8, 10-22.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (20. b.). Pegem Akademi.
- Cassirer, E. (1953). *Essay on man*. Dumbleday Anchor Books: New York.
- Çetişli, İ. (2021). *Metin tahlillerine giriş 2: Hikâye, roman, tiyatro*. Akçağ.
- Demir, Ş. (2020). "Sevincini Bulmak" adlı hikâyedeki anlatım teknikleri. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 8(21), 290-314.
- Emiroğlu, Ö. (2015). Yedi Meşale topluluğu. A. Gür ve E. Engin (Eds.) *Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatı* (s. 75-86). Akçağ.
- Güvenç, B. (2009). *Kenan Hulûsi Koray'ın hayatı ve hikâyeleri üzerine bir inceleme*. [Yüksek Lisans Tezi]. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
- Herman, D. (2009). *Basic elements of narrative*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Jahn, M. (2015). *Anlatıbilim*. (Çev.: B. Dervişcemaloğlu). Dergâh.
- Karabulut, M. (2012a). Edebî metinlerde dil ve üslup incelemeleri ve Edip Cansever'in dil ve üslubunda psikolojik unsurlar [Sözlü bildiri]. *VII. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri*, Türk Dil Kurumu, 24-28 Eylül 2012, Ankara, (s. 1611-1629).
- Karabulut, M. (2012b). Yusuf Atılgan'ın "Aylak Adam" romanında anlatım teknikleri. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(1), 1375-1387.

Karataş, T. (2004). *Edebiyat terimleri sözlüğü*. Akçağ.

Koray, K. H. (2020). *Bir otelde yedi kişi*. Kapra.

Memiş Baytimur, N. (2021). Cemil Süleyman'ın hikâyelerinde anlatım teknikleri. *Kesit Akademi Dergisi*, 7(29), 524-544.

Özgül, K. (2000). *Beşer dakikalık hikâyeler*. Timaş.

Özön, M. N. (1985). *Türkçe'de roman*. İletişim.

Sağlık, Ş. (2011). Mustafa Kutlu'nun "Hayat Güzeldir"i yahut Hikâye Anlatmanın Yerel Kodları", *Bizim Külliye*, 49, 57-64.

Sak, R., Şahin Sak, İ. T., Öneren Şendil, Ç.& Nas, E. (2021). Bir araştırma yöntemi olarak doküman analizi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4(1), 227-250.

Solok, C. K. (1943). Bir ölünün arkasından düşünceler. *Varlık*, (240), 4883.

